

RAKENTAMISEN ALAMÄKI JA UUSI TULEMINEN

Suomalaisella rakentamisella ei ole mennyt viime aikoina hyvin. Rakennusliikkeiden lomautuksista kertova uutisointi sekä kahvipöytäkeskustelut alalla työskentelevien sukulaisten kanssa ovat luoneet mielikuvan käytännössä pysähdyksissä olevasta teollisuuden haarasta. Visiitti Tilastokeskuksen verkkosivuilla vahvistaa, että tuo ajatus on oikean suuntainen. Vuoden 2009 ensimmäisellä puoliskolla uudisrakennusprojekteja käynnistyi 42 % vähemmän kuin vuonna 2008, mikä tietysti heijastui suoraan alan työllisyystilanteeseen. Tänä kesänä rakennusala työllisti 14 000 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna (www.stat.fi).

Toisen epäonni on kuitenkin toisen onni – myös rakennusvuoden 2009 tapauksessa. Hallituksen elvytyspaketissa määriteltiin, että valtion tukea kohdistetaan taloyhtiöiden korjausrakentamisprojekteihin, mikä on leikannut asukkaille koituvia kustannuksia. Samalla taloyhtiöt – kuten myös yksityiset rakentajat – ovat hyötynet siitä, että työn tekijöitä on helpommin saatavilla kuin vaikka viime vuonna, sovitut aikataulut toteutuvat paremmin ja yleinen hintatasokin on maltillistunut.

Onneksi talouden notkahduksen pahin vaihe on tällä kertaa takana päin, ja nyt voidaan odottaa myös rakennusalan vähittäistä elpymistä. Uutisiakin on jo näkynyt, että asuntotuotanto olisi käynnistettävä pian uudelleen, jotta lähitulevaisuudessa vältyttäisiin asuntomarkkinoiden hintakuplalta.

Tekniikan Waiheita -lehdessä on ollut viime vuosina vain vähän rakennustekniikkaa tai rakentamista ylipäätään koskevia artikkeleita. Aihepiiriä onkin jo korkea aika käsitellä lehdessä laajemmin. Vuoden 2009

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	3
Betonielementtisyysteemi: Ensimmäinen kotimainen betonielementtjärjestelmä Yki Hytönen & Matti Seppänen	5
"Korkea laatu, joustavuus, yhteistyö, tehokkuus ja jatkuva kehittyminen": TAT-järjestelmä, toimisto- ja asuintalojen tuotekehitysprojekti Antero Kajava	13
Kansainväliset yhteydet vuoden 1967 ääneneristysnormien muotoutumisessa: "Suorastaan ratkaiseva merkitys oman normityömme kannalta" Mikko Kylliäinen	29
Näkökulma suomalaiseen rakennustekniikkaan 1900-luvulla Sampsa Kaataja	48
Museot Wienin museoita: Tekniikan museo (Jaakko Suominen)	52
Arvostelut Rakennusinsinöörit yhteiskuntaa rakentamassa (Mikko Kylliäinen)	54
Sinebrychoffin teollisuussuvun vaiheet yhtenä teoksena (Veijo Kauppinen)	57
Vanhat kotimaiset tapetit ja niiden taustat (Sampsa Kaataja)	58
Uutiset	60
Abstracts	66

kolmas TW-lehti on näin ollen omistettu rakentamiselle.

Aluksi Yki Hytönen ja Matti Seppänen tarkastelevat ensimmäisen kotimaisen betonielementtijärjestelmän, kansallisen betonielementtisynteesin (BES), syntyvaiheita 1960- ja 1970-luvuilla. Sen jälkeen Antero Kajava paneutuu BES:iä tuntemattomampaan Suomessa 1980-luvun lopulla toteutettuun toimisto- ja asuinrakennusten tuotekehitysprojektiin eli TAT-järjestelmään. Lehden kolmannessa tutkimusartikkelissa Mikko Kylliäinen analysoi, millaisten ulkomaisten esikuvien pohjalle Suomessa 1967 käyttöön otetut äänieristysnormit perustuvat. Lehden loppupuolelta löytyy myös yhden rakennustekniikan pitkän linjan opettajan ja tutkijan haastattelu. Siinä TTY:n professori Ralf Lindbergin kertoo suomalaisen rakennustekniikan, koulutuksen, tutkimuksen ja teollisuuden vaiheista 1900-luvulla.

TW:n rakentamisteemanumerossa pääpaino on siis modernissa 1900-luvun jälkipuolen rakennustekniikassa. Toivottavasti jatkossa voimme julkaista myös vanhempaa rakennustekniikkaa käsitteleviä artikkeleita. Onhan jonkinlainen perinnerakentamismuutoksenkin parhaillaan käynnissä.

Lopuksi vielä iloinen ilmoitusasia: Tekniikan Historian Seuran syyskokouksessa myönnettiin jälleen TW-lehden artikkeli-palkinto. Vuoden 2008 palkinnon sai FM Maija Kärki Hanasaaren voimalaa käsittelevästä artikkelista (TW 1/08). Onnittelut vielä kirjoittajalle, ja kiitokset palkinnosta päättäneelle Kirjallisuusarkiston johtajalle Anna Kuismille.

Sampsa Kaataja

Tekniikan Waiheita on Tekniikan Historian Seura THS ry:n kustantama aikakauslehti. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden tilaushinta on 31 e/ vuosi. Tilaukset ja osoitteenmuutokset: Kimmo Antila, kimmo.antila@uta.fi, tai seuran www-sivujen kautta (www.ths.fi) tai seuran postiosoitteeseen (ks. sivu 2). Tekniikan Historian Seuran jäsenille lehti lähetetään jäsenetuna. Kestotilaus jatkuu ilman eri uudistusta tilauksen peruutukseen asti. Tilauksen voi peruuttaa ilmoittamalla asiasta toimitukselle. Toimitus myy lehden vanhoja irtokappaleita, mikäli niitä on jäljellä.

Toimitus- ja ilmoitusmateriaali sähköpostitse osoitteesen tw.taitto@ths.fi. Normaali-postissa lähtettävän aineiston kohdalla ota yhteys toimitukseen (ks. toimituksen yhteystiedot s. 2). Lehti vastaanottaa julkaistavaksi kirjoituksia teknologian historian eri aloilta.

Aineiston jättö: artikkeleiden osalta ota yhteys päätoimittajaan, muu aineisto numeroon 4/2009 13. marraskuuta ja numeroon 1/2010 5. helmikuuta.

Lehti ottaa arvosteltavaksi alalta kirjoitettuja julkaisuja, painotuotteita ja näyttelykäsikirjoituksia. Lehti ei palauta pyytämättä lähetettyjä tekstinäytteitä tai valokuvia.

Valokuvien käsittelystä pyydetään sopimaan erikseen päätoimittajan kanssa.

Artikkelien sisällöstä ja niissä esiintyvistä mielipiteistä vastaa kirjoittaja. Artikkelit tarkastetaan vertaisarviointimenetelmällä. Kuvamateriaalin luovuttaja vastaa kuvien julkaisu-oikeudesta. Yksityiskohtaiset kirjoitus- ja aineisto-ohjeet löytyvät Tekniikan Historian Seuran kotisivuilta <http://www.ths.fi/ohjeet.htm>.